

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 26. tammikuuta 2006 (08.02)
(OR. en)**

5706/06

**COPEN 5
EJN 2
EUROJUST 6**

SAATE

Lähetäjä: Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut: 24. tammikuuta 2006
Vastaanottaja: Javier SOLANA, pääsihteeri, korkea edustaja

Asia: KOMISSION KERTOMUS
eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä
luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston
puitepäätöksen 34 artiklaan perustuva (tarkistettu versio)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena komission asiakirja – KOM(2006) 8 lopullinen.

Liite: KOM(2006) 8 lopullinen

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 24.1.2006
KOM(2006)8 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS

**Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä
luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen
34 artiklaan perustuva
(tarkistettu versio)**

{SEK(2006)79}

1. MENETELMÄ

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen¹ (jäljempänä 'puitepäätös') 34 artiklan mukaisesti komissio esittää tämän tarkistetun kertomuksen, jossa arvioidaan puitepäätöksen soveltamista. Alkuperäistä kertomusta on tarkistettu vain siltä osin kuin se on ollut tarpeen Italiassa kyseisen kertomuksen hyväksymisen jälkeen annetun uuden lainsäädännön huomioon ottamiseksi. Tässä tarkistetussa kertomuksessa esitettyä arviointia on tarkoitus ajantasaistaa kesäkuussa 2006 annettavassa kertomuksessa, jossa kaikkien jäsenvaltioiden tilannetta arvioidaan uudelleen oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 2. kesäkuuta 2005 pidetyn kokouksen päätelmissä esitetyn pyynnön mukaisesti. Arviointi on tärkeää sen tähden, että pidätysmääräys on ensimmäinen ja symbolisesti merkittävin toimenpide vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen panemiseksi täytäntöön.

Kertomusta laatiessaan komissio on soveltanut arviointikriteereinä toisaalta puitepäätösten täytäntöönpanon arvioinnissa yleisesti käytettyjä kriteerejä (tehokas toiminta, selvyys, oikeusvarmuus, täydellinen soveltaminen, täytäntöönpanon määräajan noudattaminen)² ja toisaalta itse pidätysmääräykseen liittyviä kriteerejä, joista tärkeimmät ovat pidätysmääräyksen oikeudellinen luonne, teho ja nopeus.

Komission kertomus perustuu ensisijaisesti pidätysmääräyksiä koskeviin kansallisiin täytäntöönpanosäännöksiin, sellaisina kuin jäsenvaltiot ovat ne komissiolle toimittaneet (34 artiklan 2 kohta), sekä neuvostolta saatuihin täydentäviin tietoihin (34 artiklan 3 kohta) ja erityisesti vastauksiin, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet neuvoston puheenjohtajavaltion lähettämiin kyselylomakkeisiin.³

Lisäksi komissio on pyrkinyt täydentämään tietoja niiden vastausten pohjalta, jotka on annettu Euroopan oikeudellisen verkoston lähettämään kyselylomakkeeseen eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvistä käytännön kokemuksista ajalta ennen 1. syyskuuta 2004, ja käymällä kahdenvälistä vuoropuhelua kansallisten yhteyspisteiden kanssa. Tämän kertomuksen⁴ ja sen liitteen sisältöön ovat kuitenkin vaikuttaneet useat viivästymiset, toimitettujen tietojen riittämättömyys ja epätasainen laatu sekä tarkastellun ajanjakson lyhyys.

2. ARVIOINTI

2.1. Jäsenvaltioiden välinen, oleellisesti oikeudellinen luovuttamismenettely

2.1.1. Viivästynyt, mutta täydellinen täytäntöönpano

Kaikki jäsenvaltiot ovat nyt panneet pidätysmääräyksen täytäntöön, joskin vain puolet niistä noudatti täytäntöönpanolle asetettua määräaika (BE, DK, ES, IE, CY, LT, HU, PL, PT, SI, FI, SE, UK). Väliaikaisia ongelmia aiheutti etenkin yhtä jäsenvaltiota (IT) koskeva viivästys, joka kesti 16 kuukautta.

¹ EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

² KOM(2001) 771, 13.12.2001, 1.2.2 kohta.

³ COPEN 96, 10.10.2003, ja COPEN 94, 26.7.2004.

⁴ SEC(2005) 267.

Italiassa annetun lain hyväksyminen 22. huhtikuuta 2005 merkitsi sitä, että puitepäättös oli saatu pantua täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa. Täytäntöönpano on edellyttänyt useissa jäsenvaltioissa valtiosäännön tarkistamista. Kaikki jäsenvaltiot ovat antaneet erityistä lainsäädäntöä. Osa jäsenvaltioista (esimerkiksi DK ja EE) ei ole kuitenkaan laatinut eräiden säännösten osalta sitovia sääntöjä eikä siis noudattanut oikeusturvan vaatimusta.

Kahdeksan jäsenvaltiota on soveltanut keskenään pidätysmääräystä koskevaa järjestelmää 1. tammikuuta 2004 lähtien. Toukokuun 1. päivänä 2004 näiden jäsenvaltioiden määrä oli noussut 16:een, ja 14. toukokuuta 2005, jolloin pidätysmääräyksiä alettiin soveltaa Italiassa, järjestelmään osallistuivat kaikki 25 jäsenvaltiota.

Vuonna 2004 pidätysmääräys siis vähitellen syrjäytti rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen jäsenvaltioiden välillä, ja itse asiassa pidätysmääräystä sovellettiin kyseisenä vuonna useammassa tapauksessa kuin aiempaa menettelyä. Vain harva jäsenvaltio on rajoittanut pidätysmääräyksen ajallista tai asiallista soveltamisalaa. Eräät jäsenvaltiot ovat käyttäneet hyväksi puitepäätöksessä olevaa mahdollisuutta jättää ennen tiettyä päivämäärää tehtyihin tekoihin liittyvät pidätysmääräyspyynnöt puitepäätöksen soveltamisalan ulkopuolelle (32 artikla / FR, IT, AT). Toiset jäsenvaltiot taas ovat yrittäneet rajoittaa pidätysmääräysten soveltamista puitepäätöksen vastaisesti esimerkiksi menettelyn (32 artikla / CZ, LU, SI), rajoituksen sisällön (CZ, LU) tai jopa uuden järjestelmän voimaantulopäivän osalta (CZ). Näin ollen on mahdollista, että muut jäsenvaltiot hylkäävät rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat pyynnöt, joita mainitut jäsenvaltiot jatkossa esittävät.

Eräät jäsenvaltiot ovat rikkoneet niille asetettuja velvoitteita supistamalla pidätysmääräysten asiallista soveltamisalaa joko vaadittavien vähimmäisrangaistusten (2 artikla / NL, AT, PL; 4 artiklan 7 kohdan b alakohta / UK) tai eräiden rikoslajien osalta. Kyseisten rangaistusten ja rikoslajien kohdalla eräät maat ryhtyvät (2 artikla / BE, PL, SI) tai aikovat ryhtyä (EE, EL, FR) tutkimaan jälleen teon kaksoisrangaistavuutta. Sen sijaan niiden puitepäätöksessä mainittujen 32 rikoksen täytäntöönpano, joiden osalta kaksoisrangaistavuuden vaatimus on poistettu, ei ole toistaiseksi aiheuttanut erityisiä ongelmia lukuun ottamatta yhden maan lainsäädäntöä, joka ei näyttäisi tunnustavan kyseistä periaatetta (2 artikla / IT). On valitettavaa, että eräiden jäsenvaltioiden mielestä se ei koskenut rikoksen yritystä tai avunantoa rikokseen (2 artikla / EE, IE).

2.1.2. Olennaisilta osin oikeudellinen luovuttamismenettely

Puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohdan mukainen etsittyjen henkilöiden luovuttaminen jäsenvaltioiden välillä on muuttunut oikeudelliseksi toimenpiteeksi. Tätä kuvastaa esimerkiksi se, että lähes kaikki jäsenvaltiot ovat antaneet luvan **oikeusviranomaisten väliseen suoraan yhteydenpitoon** menettelyn eri vaiheissa (9 artiklan 1 kohta, 15 ja 23 artikla). Eräät jäsenvaltiot ovat kuitenkin nimenneet täytäntöönpanosta vastaavan elimen, joka hoitaa toimivaltaisten viranomaisten tehtävät kokonaan (6 artikla / DK) tai osittain (EE, LV, LT, FI, SE).

Puitepäätöksessä mainittua mahdollisuutta nimetä **keskusviranomaisen**, jolla on yksinoikeus lähettää eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, on hyödynnetty vain

muutamassa jäsenvaltiossa (7 artikla / EE, IE, HU, MT, UK). Valitettavasti joissakin tapauksissa päätösvalta on annettu keskusviranomaisille vastoin puitepäätöstä, jonka mukaan keskusviranomaisilla on pelkästään avustava tehtävä (EE, IE).

2.1.3. *Asteittainen liittäminen ulkoiseen luovuttamisjärjestelmään*

Vaikka jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt toteutetaan ensisijaisesti eurooppalaisten pidätysmääräysten avulla, unionin järjestelmän yhdistäminen kansainvälisiin sääntöihin on edistynyt huomattavasti hitaammin (21 artikla / MT; 28 artikla / LT).

Kaikki jäsenvaltiot eivät ole vielä ilmoittaneet uudesta järjestelmästä Euroopan neuvostolle (13. joulukuuta 1957 tehdyn, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 28 artikla)⁵. Viivästykset ovat todennäköisesti kuitenkin vain väliaikaisia.

2.2. **Tehokkaampi ja nopeampi menettely, joka turvaa perustakeet**

2.2.1. *Helpommin hyväksyttävät luovuttamiset*

Menettelyn tehostamiseksi puitepäätöksessä rajoitetaan syitä, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat kieltäytyä luovuttamisesta, ja poistetaan näin mahdollisuus tehdä poliittisiin syihin perustuvia päätöksiä. Yleisesti ottaen puitepäätöksen säännöksiä on noudatettu. Käytännössä puitepäätöksen tehoa kuvastaa se, että syyskuuhun 2004 mennessä jäsenvaltiot olivat esittäneet 2 603 pidätysmääräystä, pidättäneet niiden perusteella 653 henkilöä ja luovuttaneet 104 henkilöä. Lisäksi on huomattava, että vastaanottava jäsenvaltio on kieltäytynyt panemasta pidätysmääräystä täytäntöön vain muutamassa tapauksessa kaikista mainitulla ajanjaksolla toimitetuista pidätysmääräyksistä. Todellisuudessa tilanne on varmasti vielä parempi, sillä esitetyt alustavat tiedot perustuvat ainoastaan noin 20 jäsenvaltion tekemiin ilmoituksiin. Vaikka tilastot puuttuvat, voidaan kuitenkin todeta, että Italia on toukokuusta 2005 lähtien luovuttanut useita henkilöitä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, myös eräissä merkittävässä terrorismiin liittyvässä tapauksessa.

Jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön 3–10 puitepäätöksessä mainituista ehdottomista kieltäytymisperusteista. Kaikki jäsenvaltiot kahta lukuun ottamatta (3 artiklan 1 kohta / NL, UK) ovat panneet täytäntöön kolme ehdotonta **kieltäytymisperustetta**, tosin eräiden jäsenvaltioiden täytäntöönpano on puutteellinen (3 artiklan 1 kohta / DK, IE; 3 artiklan 2 kohta / IE, UK). Sen sijaan seitsemän harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen täytäntöönpano vaihtelee huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Eräät jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön vain osan kieltäytymisperusteista tai jättäneet oikeusviranomaisille suuremman harkinnanvaran, kun taas joissakin jäsenvaltioissa kaikki kieltäytymisperusteet ovat ehdottomia. Vaikka tämä vaihtoehto on periaatteessa mahdollinen, ellei oikeuskäytännössä toisin todeta⁶ (4 artiklan 3 kohta), se on kyseenalainen, jos se velvoittaa täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset nostamaan itse syytteen sen sijaan, että ne hyväksyisivät

⁵ Neuvoston päätelmät, 2.–3.10.2003, kohta A/5.

⁶ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.2.2003. Yhdistetyt asiat C-187/01 (*Gözütok*) ja C-385/01 (*Brügge*).

pidätysmääräyksen, silloin kun pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on jostettu syyte samasta teosta (4 artiklan 2 kohta).

Kansalliset käytännöt vaihtelevat myös siksi, että kaikissa jäsenvaltioissa ei ole hyödynnetty mahdollisuutta, jonka mukaan ennen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa on mahdollista vaatia puitepäätöksessä mainittujen kolmen **erityisen takeen** antamista. Eräissä niistä jäsenvaltioista, joissa tämä mahdollisuus on käytössä, vaaditaan myös joidenkin lisäehtojen täyttämistä (5 artiklan 1 kohta / MT, UK; 5 artiklan 3 kohta / NL; IT). Näyttää myös siltä, että eräät viranomaiset vaativat käytännössä muita kuin kaavakkeessa mainittuja takeita tai kieltäytyvät luovuttamisesta, vaikka takeet on annettu.

Omien kansalaisten luovuttaminen, joka oli puitepäätöksen tärkeimpiä uudistuksia, toteutuu jo käytännössä lukuun ottamatta puitepäätöksessä mainittua poikkeusta (33 artikla / AT). Suurin osa jäsenvaltioista on kuitenkin päättänyt, että niiden omien kansalaisten kohdalla ehtona on rangaistuksen täytäntöönpano jäsenvaltion omalla alueella (4 artiklan 6 kohta ja 5 artiklan 3 kohta), muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta (IE, SK, UK). Useimmat jäsenvaltiot kohtelevat omia kansalaisiaan ja maassa vakituisesti asuvia tasavertaisesti.

Ongelmia kuitenkin esiintyy edelleen. Komission tietojen mukaan näyttää valitettavasti siltä, että eräiden maiden oikeusviranomaiset kieltäytyvät panemasta omia kansalaisia koskevia pidätysmääräyksiä täytäntöön vetoamalla toimivaltaansa (4 artiklan 2 ja 7 kohta), mutta eivät myöskään itse huolehdi syytteenpanosta. Lisäksi eräs jäsenvaltio on ottanut käyttöön vastavuoroisuuslausekkeen ja mahdollisuuden panna itse täytäntöön sen omille kansalaisille määrätyt rangaistukset (4 artiklan 6 kohta / CZ). Toinen jäsenvaltio on katsonut, että sen omien kansalaisten kohdalla on tarpeen tutkia järjestelmällisesti kaksoisrangaistavuus ja omia kansalaisia voidaan luovuttaa vain sillä ehdolla, että rangaistukset voidaan suorittaa kyseisessä jäsenvaltiossa (5 artiklan 3 kohta / NL). Tämä ehto, joka mainitaan 21. maaliskuuta 1983 tehdyssä yleissopimuksessa tuomittujen siirtämisestä, ei kuitenkaan sisälly puitepäätökseen. Lisäksi kyseistä yleissopimusta voidaan käyttää oikeusperustana toisessa jäsenvaltiossa annetun rangaistuksen täytäntöönpanolle vain siinä tapauksessa, että rangaistuksen suorittaminen on jo alkanut. Tästä ei kuitenkaan useimmiten ole kyse, sillä eurooppalainen pidätysmääräys toimitetaan yleensä nimenomaan rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi.

Muiden kuin puitepäätöksessä mainittujen kieltäytymisperusteiden käyttöönotto on huolestuttavaa. Tämä ei kuitenkaan koske eräiden maiden käyttöön ottamaa mahdollisuutta soveltaa *ne bis in idem*-periaatetta kieltäytymisperusteena Kansainvälisen rikostuomioistuimen suhteen. Tällä on pyritty korjaamaan eräs puitepäätöksessä oleva puute. Sama koskee luovuttamisesta kieltäytymistä perusoikeuksien rikkomisen (1 artiklan 3 kohta) tai syrjinnän (johdanto-osan 12 ja 13 kappale) nojalla. Kaksi kolmasosaa jäsenvaltioista on ottanut mainitut kieltäytymisperusteet käyttöön jossakin muodossa. Vaikka kyseiset perusteet ovat legitiimejä, paitsi silloin kun ne ylittävät puitepäätöksen rajat (EL, IE, IT, CY), niihin pitäisi unionin alueella turvautua vain poikkeustapauksissa. Lisäksi on korostettava jäsenvaltioissa käyttöön otettuja muita kieltäytymisperusteita, jotka ovat vastoin puitepäätöstä (3 artikla / DK, IT, MT, NL, PT, UK). Tällaisia ovat esimerkiksi poliittiset perusteet, kansalliseen turvallisuuteen liittyvät syyt tai tutkimukset, joissa

selvitetään asian sisältöä, kuten erityisolosuhteita tai asianomaisen henkilön henkilökohtaisia olosuhteita tai perhetilannetta.

2.2.2. *Määräajassa toteutetut luovuttamiset*

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen nopeus johtuu paitsi oikeudellisesta menettelystä myös yhden ainoan lomakkeen käytöstä, pidätysmääräyksen useista toimittamistavoista sekä menettelyn määräaikoja koskevista säännöistä. Jäsenvaltiot ovat yleensä panneet kyseiset kohdat hyvin täytäntöön. Puitepäätöksen soveltamisen ansiosta pyyntöjen keskimääräinen täytäntöönpano-aika on alustavan arvion mukaan lyhentynyt yli 9 kuukaudesta 43 päivään. Kaiken lisäksi tässä on jätetty huomiotta lukuisat tapaukset, joissa henkilö itse suostuu luovuttamiseen, jolloin keskimääräinen täytäntöönpano-aika on vain 13 päivää.

Kaikki jäsenvaltiot (paitsi MT ja UK) ovat ottaneet käyttöön **yhteisen lomakkeen** ja useita mahdollisia pidätysmääräyksen **toimittamistapoja**. Tässä yhteydessä ongelmana on se, että puitepäätöksessä Interpolin tekemälle ilmoitukselle ei anneta samanlaista väliaikaisen pidätysmääräyksen asemaa kuin SIS:ssä annettulle ilmoitukselle (9 artiklan 3 kohta). Ennen kuin Schengenin tietojärjestelmän toinen vaihe (SIS II) otetaan käyttöön, jäsenvaltiot voivat korjata kyseisen epäkohdan antamalla asiasta kansallisen säädöksen.

Lisäksi jäsenvaltiot ovat asettaneet hyvin erilaisia vaatimuksia, jotka koskevat esimerkiksi pidätysmääräyksen vastaanottamiselle asetettuja määräaikoja pidätyksestä lukien (2–40 päivää), käännoiksi (jäsenvaltioiden hyväksymien kielten määrä vaihtelee yhdestä yli neljään) ja asiakirjojen todentamiskeinoja (osa jäsenvaltioista edellyttää asiakirjan alkuperäiskappaletta, osalle riittää pelkkä faksi). Käytännössä nämä erot merkitsevät sitä, että luovuttamiset viivästyvät tai jäävät kokonaan toteuttamatta.

Eräät jäsenvaltiot ovat lisäksi asettaneet vaatimuksia, joita ei mainita puitepäätöksessä, kuten velvoite liittää pidätysmääräykseen muitakin kuin lomakkeessa mainittuja tietoja tai liitteitä (8 artiklan 1 kohta / CZ, IT, MT) tai esittää erillinen pidätysmääräys kustakin rikoksesta (IE). Nämä vaikeudet voidaan kuitenkin ratkaista vähitellen samalla kun käytäntöjä yhtenäistetään kansallisten järjestelmien sisällä ja tietämys muiden järjestelmien vaatimuksista kasvaa. Tilannetta parantaa lisäksi aiempien ilmoitusten perinpohjainen tarkistaminen, pidätysmääräysten turvallisten toimittamiskeinojen lisääminen (SIS II) ja keskinäisen luottamuksen vahvistuminen yleisesti. Lisäksi kun kukin jäsenvaltio alkaa hyväksyä muidenkin kuin omien virallisten kieltensä käytön, toiminta laajentuneessa unionissa alkaa helpottua.

Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevasta menettelystä poiketen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle on asetettu tarkat **määräajat** (17 ja 23 artikla). Yleisesti ottaen jäsenvaltiot ovat täyttäneet kyseiset velvoitteensa hyvin. Käytännössä useimmat luovuttamiset näyttävät tapahtuvan säädettyjen määräaikojen puitteissa.

Sen sijaan muutoksenhakutapauksissa eräät jäsenvaltiot eivät ole suostuneet asettamaan määräaika ylemmän oikeusasteen tuomioistuimilleen (CZ, MT, PT, SK, UK) tai niiden asettama enimmäismääräaika voi ylittää yleisesti sovelletun 60 päivän

rajan (BE) tai viimeiseen valitusasteeseen vedottaessa sovellettavan 90 päivän ehdottoman ylärajan (FR, IT). Tässä yhteydessä on huomautettava, että kansallisiin muutoksenhakukeinoihin turvautuminen ei sinänsä muodosta poikkeuksellisia olosuhteita (17 artiklan 7 kohta). Vaikka huomattavia viivästyksiä on toistaiseksi sattunut vain harvoin ja niistä on myös ilmoitettu Eurojustille, asiasta on toistaiseksi liian aikaista tehdä johtopäätöksiä.

2.2.3. *Luovuttamiset, jotka toteutetaan perustakeiden mukaisesti*

Vaikka pidätysmääräyksen on tarkoitus olla tehokkaampi ja nopeampi menettely kuin rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen, senkin on täytettävä yksilöille myönnettäviä takeita koskevat säännökset. Toisin kuin eräät jäsenvaltiot ovat tehneet, neuvoston tarkoituksena ei ollut, että perusoikeuksien rikkomisesta tulisi varsinainen pidätysmääräyksen kieltäytymisperuste. On kuitenkin selvää, että oikeusviranomaisen voi kieltäytyä panemasta pidätysmääräystä täytäntöön, jos se katsoo, että menettely rikkoo Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklaa ja jäsenvaltioiden perustuslakien yhteisiä periaatteita. Tällaisia tapauksia ei kuitenkaan pitäisi juuri esiintyä keskinäiseen luottamukseen perustuvassa järjestelmässä.

Kaikki jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön **etsityn henkilön oikeuksia** (11 artikla) koskevat puitepäätöksen säännökset kokonaisuudessaan. Erityisesti suostumuksen ilmaisua koskevat yksityiskohdat voivat kuitenkin vaihdella jäsenvaltiosta toiseen. Täytäntöönpanossa esiintyy kuitenkin vielä muutamien valtioiden kohdalla puutteita, jotka liittyvät erityisesti menettelyjen epätarkkuuteen (13 artikla / DK, LV, PL, PT; 14 artikla / DK). Lopuksi on tarpeen korostaa, että pidätysmääräyksen perustuvasta menettelyn tehostumisesta on hyötyä myös niille henkilöille, joita toimenpide koskee ja jotka nykyään antavat suostumuksensa luovuttamiseen yli puolessa kaikista raportoiduista tapauksista.

Jos halutaan arvioida, miten hyvin pidätysmääräysmenettely takaa perusoikeuksien kunnioittamisen, on tämänhetkistä tilannetta verrattava aiempaan. Voidaan mainita useita positiivisia kehitysaskelia. **Ne bis in idem** -periaatetta koskevat puitepäätöksen säännökset ovat aiempaa täsmällisemmät. Puitepäätös on vahvistanut oikeutta oikeudelliseen avustajaan (11 artiklan 2 kohta, 13 artiklan 2 kohta, 27 artiklan 3 kohta ja 28 artiklan 2 kohta) sekä parantanut mahdollisuuksia tutkia väliaikaista säilössä pitämistä koskeva päätös (12 artikla) ja vähentää **säilöönottoaika** vapausrangaistuksen kokonaisajasta (26 artikla). Yleisesti voidaan todeta, että lyhyen täytäntöönpanoaikansa ansiosta pidätysmääräykset edistävät osaltaan kohtuullisen määräjän periaatteen noudattamista. Koska pidätysmääräys on niin tehokas erityisesti, kun on kyse muiden jäsenvaltioiden kansalaisten luovuttamisesta, se helpottaa väliaikaista vapauttamista koskevan päätöksen tekemistä riippumatta siitä, missä Euroopan unionin jäsenvaltiossa henkilön kotipaikka on (12 artikla).

3. PÄÄTELMÄT

Vaikka eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano kieltämättä viivästy alkuvaiheessa, useimmissa tarkastelluissa tapauksissa se on kuitenkin nykyään täysimääräisesti käytössä. Sillä näyttää olevan myönteinen vaikutus, sillä käytössä olevat menettelyn oikeudellista luonnetta, tehoa ja nopeutta koskevat indikaattorit ovat antaneet hyviä tuloksia. Lisäksi se noudattaa perusoikeuksia.

Huolimatta eurooppalaisen pidätysmääräyksen yleisestä menestyksestä on edelleen pidettävä mielessä, että eräiden jäsenvaltioiden (erityisesti CZ, DK, EE, IE, IT, LU, MT, NL, SI, UK) on vielä pantava puitepäätos kokonaisuudessaan täytäntöön. Lisäksi Euroopan unionin on korjattava eräät puitepäätoksen puutteet.

Koska tämä arviointi on tehty pidätysmääräysjärjestelyn alkuvaiheessa, sen tuloksia on pidettävä väliaikaisina. Arviointi on uusittava, ja uuden arvion on perustuttava järjestelmällisemmille tiedoille. Komissio aikookin esittää ehdotuksia puitepäätoksen muuttamiseksi (34 artiklan 3 kohta) vasta, kun se on kerännyt kokemuksia pidemmältä ajanjaksolta.